

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

Visų Šalių Darbininkai, susijūkitės! Jūs nieko neįsėmėsite, tik retėžius, išsėmėsite pasaulį!

No. 153. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N. Y., Seređa, 28 d. Birželio (June), 1922. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

RUSIJOS DELEGACIJA PRIBUVO HAAGOS KONFERENCIJON

Sovietų Nusistatymas Griežtas ir Reikalauja Paskolos

TARYBŲ VALDŽIA GYVUOS ILGAI, SAKO LIBERALAI.

Olandijos, Francijos ir Anglijos Komunistai Pasitiko Sovietų Delegacijai.

Haaga, birž. 27. — Nekantriai laukiama Sovietų Rusijos delegacija pagaliau pribuvo vakar po pietų. Litvinovas, delegacijos vadas, iš pat pradžios suardė buržurizijos plenus, kuri nenorėjo, kad Sovietų delegatai kalbėtų apie politiką. Jis tuoj susisaukė žurnalistus, korespondentus ir išdėstinėjo visą Sovietų valdžios ir šalies padėtį. Tačiau policija nedaleido jiems eiti Orange viešbučio viduriu ir tik tarpininkaujant Francijos komunistų vadui Marcel Cachin'ui, žurnalistai buvo įleisti apie penktą valandą.

Sovietų Nusistatymas Griežtas ir Reikalauja Paskolos.

Litvinovas pirmiausiai pareiškė, kad Rusija griežtai laikysis memorandumo iš 11 geg., kurį pridavė talkininkams laike Genuos konferencijos. Pirm svarstysiant ką nors kitą, Sovietai reikalauja paskolos, nežiūrint kokioj formoj ir neatsisakant reikalavimo \$50,000,000,000 auksinių rublių atlyginimo iš talkininkų. Jis paskelbė, kad Sovietų delegacija pasirengusi pasitikti kitų šaliu atstovus ir nesutinka, kad būtų padalinti subkomitetai be Sovietų atstovu. Kalbėdamas apie šalies istatymus Litvinovas pareiškė, kad įvairūs kontraktai nėra paliečiami tų istatymų ir naujoji ekonominė tvarka duoda privilegijų privatiškai nuosavvbei, tik nacionalizuotos industrijos ir kitokis turtas, pasilikis šalies kontrolėj. Jis užginčino, būk Leninas suparalyžuotas ir pabrėžė, kad už mėnesio, antro jis stos prie šalies vairo. Sovietų delegacija susideda iš Litvinovo, Krestinskio ir Sokolnikovo. Vėliaus pribuvo dar Krasinas ir Rakovskis.

Patyn, pirmininkas Rusijos reikalų talkininkų komiteto, turėjo pasikalbėjimą su Litvinovu, bet nieko nesusitarė. Kapitalistinių šalių atstovai nebežino ką daryti po šio Litvinovo griežto pareiškimo ir tuoj kreipėsi prieš savų valdžių deltolimesnių instrukcijų.

Herrin, Ill., birž. 26. — Southern Illinois Coal Co. baronai tiesioginiai ar netiesioginiai yra kalti įvykiose riaušėse, kur žuvo 21 streiklaužis ir 2 streikuojanti angliakasiai. Tokį nuosprendį pateikė koronieriai, prisaiķintieji teisėjai, susidedanti iš šešių ypatu, trys darbininkai ir trys biznieri.

Prisaiķintieji teisėjai perklausinėjo 18 liudininkų ir pačius sužeistuosius streik-

laužius, iš kurių vienas liudijo, kad streikierj George Hendersoną nušovė mainų perdėtinis- superintendentas McDowell. Pastarasis taipgi tapo nukautas. Kas nušovė lietuvių streikierj Juozą Petkevičių, nesužinota.

Laike persklaudinėjimų pasigirdo griausmingi muzikos garsai. Tai tūkstantinė minia lydėjo į kapus du žuvusius jų draugus: Hendersoną ir Petkevičių. Teisėjas pertraukė tyrinėjimus ir tęmijo tą procesiją. Streiklaužiai taipgi tapo palaidoti, bet čia miniu nesimatė, o tik keletas iš jų giminių ir kunigai.

Svarbiausiu liudininku buvo pulkininkas Samuel H. Hunter, kurį pasiuntė čia atdjudantas generolas Carlos Black birž. 18 d. Jis liudijo, kad kompanijos apginkluoti sargai užpuolė ant jo ir neleido važiuoti valstijos lėšomis ištietu keliu. Taip darė ir su daugel kitų keliauninkų. Hunter perspėjo kompaniją įvairiais būdais ir grąsinimais, bet ji jo neklausė.

Sovietai Užgyrė Rusijos-Amerikos Industri- nę Korporaciją

Am. Darbininkų Partija Taipgi Užgyrė.

New York, birž. 27.—Užvakar Am. Clothing Workers unijos prezidentas Sidney Hillman aplaikė nuo A. I. Rykovo kablegramą, kurioj užgiriama isteigtoji tos unijos Rusijos Amerikos Industrinė Korporacija su vienu milionu dolerių kapitalo. Sovietų valdžia teiks visokiariopą pagelbą ir ragina kuogreičiausiai pradėti užmąnytą darbą.

Rykovas užima Lenino vietą ir yra pirmininkas Darbo ir Apsigynimo Tarybos.

Amerikos Darbininkų Partija šiomis dienomis išleido proklamaciją, pilnai užgirančią Rusijos Amerikos Industrinės Korporacijos veikimo planus ir ragina partijos narius ir visus darbininkus remti ją ir pirkti šėrus. Ten pareiškiama, kad šis klausimas yra darbininkų, o ne Rusijos klausimas.

AMERIKOS SOCIALISTŲ PARTIJA SMUNKA.

Visu Frontu Vienijasi Su Farmer-Labor Partija.

Milwaukee, Wis., birž. 27. —Amerikos "Socialistų" Partija greit taps federacija politinių pirklių ir kompromisų lyga. Ji ne tik tai vienijasi su farmerių-darbo partija, bet ir su repub-

RAUDONUJŲ AMATŲ UNIJŲ INTERNACIONALAS REMIA ANGLIAKASIŲ STREIKĄ

Ragina Viso Pasaulio Darbininkus Į Kovą

Raudonasis (Maskvos) Amatų Unijų Internacionalas išleido atsisaukimą į viso pasaulio darbininkus, kad jie visais būdais remtų J. Valstijų generalj angliakasių streiką. Internacionalas ypatingai kreipia domę į angliakasius, jūreivius ir gelžkeliečius sekamų šalių: Anglijos, Francijos, Belgijos ir Vokietijos.

Atsisaukimas, dalinai, skamba šitaip: "Dabar pasaulinė buržuazija organizuoja transportą anglies iš Anglijos, Francijos, Belgijos ir Vokietijos ir statys ją Amerikai lyginai taip, kaip buvo daroma laike Anglijos angliakasių streiko 1921 m.

"Pasaulio mainieriai! Ar ilgai jūs pavelsite šitą? Vienas po kitam jūs esate pergalimi sunkioj kovoj už gyvybės palaikymą, už didesnį duonos kasnį. Tarptautinė Federacija Mainierių ir Transporto Darbininku nieko neveikia, kad nedaleidus sutriuškinti Amerikos angliakasius. Kaip laike Anglijos angliakasių streiko ji ramiai žiūrėjo, taip ir dabar kreipia Amerikos mainierium Gompersu ir jo mašina. Faktinai jie jau tą padarė seniai.

Muitų Bilius Uzdės \$13.15 Taksų Ant Kiekvienos Ypatos

Washingtonas, birž. 27. — Jungt. Valstijų kongresan senatorius Porter J. Me Cumber iš North Dakotos įnešė taip vadinamą muitų bilij. Kiekvienas leidžiamas įstatymas taip ir taikomas pavergimui, apsunkinimui darbininkų. Taip ir šis bilijus, jeigu jis pereis, ir nėra abejonės, kad jis nepereitų, apkraus gyventojus naujais taksais. Kiekvienas žmogus turės mokėti už cukrų, mėsą bulvės, obuolius ir t. t. \$13.15 daugiau į metus, negu iki šiol. Per metus laiko gyventojai sumokėtų \$1,316,000,000.

Senatoriai džiaugiasi to biliaus naudingumu ir ragina jį perleisti. Bet kad jis šimtą milijonų šalies gyventojų apdės dar didesniais mokesčiais, tai tas jiems neapeina. Jeigu kas sumanytų uždėti taksas ant grafterių ir kapitalistų, tai kongresas visom keturiom pasipriešintų.

New York, birž. 27.—Morris Hillquit ir Algernon Lee — už "socialistų" partiją ir Ben Howe ir Maurice Williams — už farmerių darbo partiją, išleido pranešimą, kad liepos 15 Beethoven svetainėj atsibus bendra konferencija pastatymui kandidatų del ateinančių rinkimų.

Idomiausia yra tas, kad ir Gompersas pritaria tokiai vienybei ir "socialistai" sutiko priimti švelnesnę platformą net už dabartinę. State Federation of Labor nors ir šaukia atskirą konferenciją, bet spėjama, kad bus galima bendrai veikti su pirmaisiais.

"Mokslinio socializmo" apštalai greit visiškai susivienys su liberalais ir reak-

PASKIAUSIOS ŽINIOS

Austrijoj Prasidėjo Mižiniški Streikai.

Vienna. — Visos šalies gelžkelių, pašto, telegrafų ir telefonų darbininkai paskelbė generalj streiką, kuriam dalyvauja 140,000 darbininkų.

Streikas kilo, kuomet valdžia atsisakė pakelti algas ir sumažinti pragyvenimo brangumą. Valdžia labai susirūpinusi, nes streikas virsta politinio pobūdžio ir ji grąšina streikierius, pažymėdamas, kad ne amatų unijos valdys šalį, bet parlamentas. Vienos miestas visiškai suparalyžuotas. Be to, 75,000 metalo išdirbėjų dar tebestreikuoja.

Svetimšaliai moka didelius pinigus, kad tik pasprukus iš tos šalies užrubežin.

Kietųjų Angliakasyklų Darbininkai už Streiką.

Wilkes-Barre, Pa. — Generalis Algū Nustatymo Komitetas, po perskaitymui referendumo balsų, pareiškė, kad likusieji darbininkai del palaikymo angliakasyklų didžiama balsų nubalsavo už paskelbimą generališko streiko.

Komitetas greit išpildys darbininkų nutarimą.

Berlyno Darbininkai Pralaimėjo Religinis Rinkimus.

Berlynas. — Atsibuvusiuose rinkimuose tėvų-mokytojų tarybos narių ir balsuojant pavesti religijos išguldinėjimą svietiškiems mokytojams, darbininkai pasirodė silpnai organizuotais ir rinkimus pralaimėjo.

Religiniai kandidatai gavo 4,256 balsus, kuomet visų trijų partijų "socialistų, neprigulmingųjų" ir komunistų kandidatai sykiu tegavo tik 2,350 bal.

Sustreikavo California Edison Co. Darbininkai.

Big Creek, Cal. — Netoli nuo Fresno, Southern California Edison Co. darbininkai sustreikavo. Jie reikalauja vieno dolerio daugiau į dieną užmokesties ir 8 val. darbo dienoj. Streiko komitetas prašo neiti čia darbo įieškoti.

Meksikos Sukilėliai Pagriebė 40 Amerikiečių.

Washingtonas. — 40 amerikiečių, dirbusių prie Gortez aliejaus kompanijos, tapo užgriebti sukilėlių ir laikomi po 240 sargybininkų priežiūros. Jų paliuosavimui reikalauja \$7,500.

Bielaskj greit paliuosuos užmokėjus \$10,000.

GAZDINA FRANCIJOS KOMUNISTUS

Paryžius, 27 d. birželio. — Francijos parlamente, kilo didelis lermas, kuomet kraštutinis reakcionier. Daudet pradėjo pliuurpti, būk komunistai darę plėnų nužudyti premjerą Poincare. Jisai reikalavo, kad parlamentas duotų įgaliojimų teisės ministeriui patraukti teismo atsakomybėn pačius smarkiuosius iš komunistų.

Komunistai užprotestavo ir kilusiam sujudime pasiopylė apkaltinimų Poincare. Komunistas Lafont sušuko, kad Poincare rengiasi prie naujo karo. Visas išbalęs Poincare pašoko nuo sėdynės ir pradėjo grumoti komunistams.

Kuomet buvo svarstomas klausimas apie paskyrimą 35,000 frankų atmokėt Francijos atstovams, kurie sveikino Jugoslavijos karalių Aleksandrą per jo vestuves, tai komunistai griežtai pareiškė, jog tam reikalui nereikia duoti nei skatiko. Prie progos jie aštriai paskritikavo Jugoslavijos valdžią, ku-

ri žiauriausiu būdu persekioja komunistus.

Poincare grynė Jugoslavijos budelius ir jų karalių. Įpykęs ant komunistų jisai sumykė: "Jūs, komunistai, pamatysite, kaip aš paimsiu jus už pakarpos, kuomet jūs per daug toli nueisite".

Nenusigąs, begi, francuzai komunistai to carbernio grąsinimų.

AMERIKOS DARBININKŲ PARTIJA SMARKIAI AUGA

Jau Trečia Svetimkalbių Federacija Stoja Jon.

New York, birž. 27. — Amerikos Darbininkų Partija auga pasiūkėdama. Nesenai įstojo dvi svetimšalių socialistų federacijos, dabar jau ir trečia balsuoja stoti jon. Tai Čechoslovakų Marksistų Federacija ir manoma, kad didelė didžiama narių stos už vienijimasi su Am. Darb. Partija.

Susipratusiems darbininkams ir nėra geresnės legalės politinės partijos, kaip tik A. D. P. ir todėl kiekvieno pareiga į ją stoti.

